

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 25.

bb 1. európai fiatalok! - együttes erővel küzdjétek a német békeszerződés megkötéséért! - a divsz felhívása az ifjusághoz

i lv/hné szb sr

1961. szeptember 25.

a demokratikus ifjusági világszövetség titkársága felhívást intézett a világ fiataljaihoz. felszólítja a fiatalokat, tegyenek lépéseket a világbéke megőrzéséért, a német kérdés békés rendezéséért és a két német állammal való békeszerződés megkötéséért.

- európa szívében veszély fenyegeti a világbékét - hangzik a felhívás -, a revansvágyó militarizmus újabb háboruba ránthatja a népeket. tárgyalások útján azonban megvan a lehetőség a békés rendezésre. a javaslat, hogy nyugat-berlinnek biztosítsák a szabad város státusát, s ezt nemzetközi szerződés szavatolná, alkalmas arra, hogy hozzájáruljon egy világháború fő fészkeinek megszüntetéséhez.

a felhívás emlékeztet arra, hogy a német kérdés békés megoldását célzó szovjet javaslatokra a nato imperialista hatalmai csak fenyegetődzésekkel válaszoltak. kiemeli: ez a népek biztonságát súlyosan veszélyeztető politika kényszerítette a szovjetuniót, hogy védelmi intézkedéseket hozzon és felújítsa atomfegyver-kísérleteit. ezeknek az intézkedéseknek az a célja, hogy elvegyék a kedvet az esetleges agressziótól és megőrizték a békét Európában és az egész világon.

a divsz titkársága felhívásában emlékeztet arra, hogy 1949 október 7-én született meg a német demokratikus köztársaság. a jelenkori történelemben először jött létre Németország egy részében valóban demokratikus, népi, békés állam. ezzel szemben nyugat-Németországban feléledtek a trösztök, a monopóliumok és ezek irányítják a gazdasági és politikai életet. hadseregük többszáz ezer főből áll, légierejük, haditengerészetük van és atomfegyvereket követelnek.

a német kérdés békés megoldásáért folyó harc ma az egész európai földrész imperialista-ellenes és békeszerető ifjuságának alapvető feladata, - hangzik a divsz felhívása, majd felszólítja a világ fiataljait: tegyék október 7-ét a béke harci napjává.
/folyt.köv./

bb 1. /európai fiatalok! - ... folyt./- szb

küzdjenek a német kérdés békés megoldásáért, a két német állammal kötendő békeszerződés aláírásáért, az általános és ellenőrzött le-szerelésért, amely egy csapásra véget vet minden agressziós kísér-letnek, s megoldja az idegen területeken levő katonai támaszpontok problémáit is.

a demokratikus ifjusági világszövetség a békéért harcra szólit-ja, elsősorban európa ifjait. felhívja azoknak az országoknak a fia-taljait, amelyeknek kormányai fenn akarják tartani, vagy súlyos-bitani igyekeznek a feszültséget, különösképpen a nato-országok ifjait, hogy legyenek éberek, s egyesült erővel küzdjenek a német békeszerződés megkötéséért. október 7-én a háborus provokáció ellen indított nemzetközi ifjusági harc napján az ifju nemzedék minden erejével a békés népek mellé fog állni, hogy biztosítsa a világbékét - fejeződik be a divsz felhívása. /mti/

-. -

bb 2. gyakorlati foglalkozás - saját gyártmányu kéziszerszámokkal

1 hi/tm szb sr

1961. szeptember 25.

a 12. kerület tanuló ifjuságából az elmúlt iskolai évben 1900-an részesültek gyakorlati oktatásban, az idén pedig már több mint 3000-ren vesznek részt ilyen foglalkozásokon. bár a jól felszerelt is-kolai tanműhelyek száma a mostani tanévben ismét emelkedett - ujab-ban a virányos uton és a budakeszi uton szereltek fel korszerű mű-helytermeket, - a létszámnövekedés miatt a leggyakrabban használt kéziszerszámokból nincs annyi, hogy mindenkinek jusson.

a gyakorlati foglalkozásokat vezető pedagógusok azt is tapasztalták, hogy egyik-másik szerszám nagyobb méretű, súlyosabb a kel-leténél, s a kisebb gyerekek nehezen tudnak vele bánni. mindkét bajon a diákok ötlete alapján segítenek: az arany jános 12 évfolya-os iskola gimnáziumi tanműhelyében gyakorló nagyobb diákok a szab-ványnak megfelelő, könnyebb súlyu kalapácsok, továbbá kézi fűrészek készítését vállalták nagyobb mennyiségben.

a kerületi tanács oktatási osztálya támogatja ezt a kezdeménye-zést, sőt a további terv az, hogy néhány hónap múlva a tanműhely már „exportra”, is termel majd: ellátja a kerület valamennyi ál-talános iskolai műhelyét a legszükségesebb kéziszerszámokkal. /mti/

-. -

6.05

- 2 -

bb 3. október elején megnyilik buda első áruháza a mártirok utján - elkészült a kékgolyó étterem - tervszerűen fejlesztik buda keres-keletmi hálózatát is

1 ta/hné szb vg

1961. szeptember 25.

a belkereskedelem az utóbbi években arra törekszik, hogy a fővá-ros kereskedelmi hálózata egyenletesen fejlődjen. a budai oldalon ezért többhelyütt is kereskedelmi negyedek kiépítésén fáradoznak. ilyen például a bartók béla ut, a möricz zsigmond körtér, a moszkva tér környéke és a mártirok utja.

az idén ősszel a 2. és a 12. kerületben két jelentős új kereske-delmi létesítmény építése fejeződik be. a mártirok utja 49. számú új, hatemeletes lakóház földszintjén és 1. emeletén már megkezdtek buda első áruházának a berendezését. az új áruház, amely a szivárvány vál-lalathoz tartozik, több mint 50 eladót foglalkoztat ruházati és lak-berendezési cikkek árusít. a földszinten rendezik be a férfi-, női- és gyermek-konfekció osztályokat, a kötöttáru és a divatáru osztályt. az emeleten a lakberendezési cikkek, a méteráruk, a rövid-áruk és a bőrdíszmüvek kapnak helyet. az áruháznak saját szabómü-helye is lesz, ahol a vevő kívánságára alakjára igazítják a kész-ruhát. október 5-én az új budai szivárvány áruház megnyitásával egy időben a mártirok utja 31-33 számú házban működő régi szivárvány vagy butorszaküzletet megszüntik, helyén még az idén alkalmi áruházat vagy butorszaküzletet rendeznek be. a másik budai újdonság a kékgolyó étterem a magyar jakobinai kőtere és a kékgolyó utca sarkán épült fel. az 1-12. kerületi vendéglátóipari vállalat már megkezdte a 100 vendég befogadására alkalmas modern kíséttér berendezését, amely a tervek szerint szeptember 30-án már vendégeket is fogad. /mti/

-. -

bb 4. készül az erdészeti és faipari lexikon

1 so/gg szb ká

1961. szeptember 25.

hatven kiváló szakember részvételével készül az első magyar-nyelvű erdészeti és faipari lexikon. a lexikonnak tízezer címszava lesz, s ezek az erdőgazdaságra vonatkozó anyag mellett vadgazdál-kodási, butoripari, épületasztalosipari és faipari tudnivalókat is tartalmaznak. a lexikon előkészítése 1960 nyarán kezdődött meg, s jelenleg az egyes témakörök szerzői a cikkek megírásán dolgoz-nak. az erdészeti és faipari lexikont a mezőgazdasági könyvkiadó jelenteti meg. /mti/

-. -

6.05

6.25

- 3 -

bb. 5. hollandiába kerékpárt, törökországba ipari varrógépet, argentinába motorkerékpárt szállítanak csepelről

1 tó/tó/gy/vg

1961. szeptember 25.

mind jobban növekszik a nemzetközi érdeklődés a csepel vas- és fémművek gyártmányai iránt. a gyár exportját részben lebonyolító pannónia külkereskedelmi vállalat legutóbbi tárgyalásainak eredményeként argentina mintegy hatvanezer dollár értékben csőszerezvényeket, svájc és ausztria hidegen vont csövet rendelt a gyártól nagyobb tételben.

Legjobban a csepeli kerékpárokat és motorkerékpárokat keresik a külföldiek. fejlett kerékpár és motorkerékpár gyártással rendelkező több országok is vásárolnak csepeli gyártmányt. például hollandia a jövő évre 12 500 kerékpárt rendelt. a csepeli kerékpárgyár még az idén megkezdte a szállításokat. az egyesült államok részére az idén összesen 9 000 kerékpár készül. a z eddigi részszállítványok megnyerték az amerikai vásárlók tetszését. ujabban nyolcvan különböző típusu motorkerékpárt és alkatrészt is rendeltek. argentina 1 550 125 köbcentiméteres danuvia motorkerékpár szállítására kötött szerződést. törökország 1 100 csepel kerékpárt és ötezer dollár értékű ipari varrógépet rendelt

/mti/

..

bb. 6. több érdekességgel és ritkasággal gazdagodott az akadémiai könyvtár régi könyvek-gyűjteménye

1 ms/gk/gy/sr

1961. szeptember 25.

az akadémiai könyvtár régi könyveinek gyűjteménye nemzetközi viszonylatban is jelentős. 1500 előtt megjelent könyvekből több mint ezeregyszáz található a szinte felbecsülhetetlen értékű gyűjteményben, amely az utóbbi időben több értékes darabbal gazdagodott. többek között két olyan könyvet vásároltak, amelyekről a szakértői vizsgálat megállapította, hogy magyarországi eredetűek. az egyik richardus de mediavilla 1489-ben velencében nyomtatott munkája. analitikai kvarclámpával megvilágítva el lehetett olvasni az elhalványult bejegyzést, amely szerint a könyv 1500-ban a mátyás-templom egyik papjának tulajdonában volt. kötéséről megállapították, hogy a budai könyvkötőműhely készítette. a másik ugyancsak velencében megjelent nyomtatvány ubertinus de casali: arbo vitae /az élet fája/ című könyve 1485-ből. a szakértők szerint ezt a könyvet pesten kötötték be. később a nyitrai láptalan tulajdonába került. mivel a törökök a mohácsi vész utáni időkben előbb pestet, majd budát felégették, a legnagyobb ritkaság az ebből az időből fennmaradt pesti vagy budai könyv.

/folyt. köv./

10.05

10.25

- 4 -

bb. 6. / több érdekességgel.... folyt./ gy

érdekes módon egészült ki nemrég az egyik, még a könyvtár alapító teleki józsef hagyatékából származó ősnymtatvány. ezt az 1482-ben velencében nyomtatott könyvet a 15. században hiányosan kötötték be és egy most megvásárolt töredék pontosan a hiányzó részt tartalmazza.

van a gyűjteménynek ugynevezett belső gyarapodása is. a kutatók ez alatt azt értik, hogy tudományos módszerekkel, elsősorban a betűtípusok vizsgálatával sikerül tisztázni, megállapítani a régi könyv szerzőjét, nyomdászát, a megjelenés helyét és idejét. ez történt egy 15. századból származó töredéssel, amelynek teljes példánya a széchenyi-könyvtárban található és a töredéssel összevetve utólag mindenben igazolta a kutatók megállapításait. régi könyvekbe előzékként bekötve három összehajtogatott, a maga korában falinaptárként használt egyves kalendáriumot is felfedeztek. kettő közülük egyetlen példány, unikum, a harmadikból külföldön csak egy töredék található. műfajilag is rendkívüli ritkaság az a kalendárium, amelyet - a benne foglalt szentek neveiből megállapíthatóan - 1486-ban magyarországi használatra készítették velencében. ez a kalendárium, amelynek csak a fele maradt meg, a könyvtár egyik értékes ősnymtatványába volt bekötve, amely valamikor az erasmista henckel jánosnak, 2. lajos felesége, mária királyné udvari papjának tulajdonában volt. a kalendáriumokból - használati tárgyak lévén - nagyon kevés példány maradt az utókorra, és ez a tény is növeli a kutatók munkájának, a gyűjtemény belső gyarapodásának értékét.

/mti/

..

bb. 12. amatőr filmesek részére

te/gy/sr

1961. szeptember 25.

a fővárosi népművelési tanácsadó filmesztétikai tanfolyamot indít október 3-án a szot fehérvári uti kulturális otthonában. jelentkezni már lehet a budai fotóklub film szakkörében, szot fehérvári uti kulturális otthonában, fehérvári ut 47.

/mti/

9.50 10.25

- 5 -

bb. 7. ösztönöz a munkafegyelemre, javítja a szövetkezeti munkaerő-helyzetét a pénzbéli díjazás rendszere - tájékoztató a termelőszövetkezetek jövedelemelosztási módszereiről

i le/gy/ká

1961. szeptember 25.

a földművelésügyi minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályán elkészült a legújabb felmérés a termelőszövetkezetekben alkalmazott jövedelemelosztási formákról. ebből ki-tűnik, hogy az idén történt módosítások a hagyományos munkaegységrendszerrel továbbfejlesztett részesedési formák, s általában tapasztalható ezek kedvező hatása a közös munkára.

a hagyományos munkaegység-rendszert minden kiegészítés nélkül ma már a szövetkezeteknek csak mintegy husz százalékában alkalmazzák. az állattenyésztésben ennél több helyen maradt meg a régi forma, mert itt a munkaegység-normák amúgy is figyelembe veszik a hozamokat, a legelterjedtebb, a szövetkezeteknek mintegy háromnegyed részében bevezetett módszer most a premizálással kibővített munkaegység-rendszer. a premizálásnak több formáját alkalmazzák, de a jutalmazást a legtöbb helyen a terven felüli termés vagy termék mennyisége szerint osztják el. az idén már többszáz, főként pest- és heves megyei szövetkezetekben eredményességi munkaegység-rendszer alapján részesedik a tagság a jövedelemből. ennél a módszernél előre megállapítják, hogy egy-egy egységnyi termés előállításáért mennyi munkaegység jár. az eddigi jövedelemrészadási megoldások közül ez ösztönzi legjobban a tagságot a hozamok növelésére.

néhány éve még csak szórványosan fordult elő, hogy a tagság év közben rendszeresen készpénzhez, előleghez jutott. az előlegfizetés ma már általános a szövetkezetekben. olyan közös gazdaság ugyszólván nincs, ahol természetben ne adtak volna még előleget az idén. a szövetkezeteknek körülbelül a fele havonta 5-10 forintot fizet munkaegységenként, de csaknem 300 helyen a 15 forintot is meghaladja az egy munkaegységre jutó havi előleg. a már megerősödött, gazdaságilag kiegyensúlyozott szövetkezetek az idén már garantálták a megtervezett jövedelmet. ezek nagyrésztében csak a jogos szükséglet szerint osztanak terményt, a többi közös gazdaság értékesíti, s ez általában kedvezően hat a jövedelemelosztásra. a meghatározott jövedelmet garantáló szövetkezetekben a teljesített munkaegységek értékének 100 százalékát havonta előlegként kifizetik.

folyt. köv./
10.10

- 6 -

bb. 7. / ösztönöz a munkafegyelemre.... 1. folyt./ gy

az idén - egyelőre kísérletképpen - teljesen új, s az eddigieknél fejlettebb jövedelemrészadási rendszert is bevezettek. a pénzbéli munkadíjazás módszerét 35 régi, megszilárdult, erős gazdasággal és megbízható számvittel rendelkező szövetkezet alkalmazza, igen jó eredménnyel. a jövedelmet - az előre megállapított normák szerint - a teljesítmények szerint osztják el, s a részesedést minden hónapban készpénzben fizetik. ennek ösztönző hatása máris lemérhető: az új módszert alkalmazó szövetkezetekben tovább erősödött a munkafegyelem, a családtagok is nagyszámmal vesznek részt a munkában, a fiatalok is szívesen maradnak a szövetkezetben, sőt azok is visszatérnek, akik közben már másutt kerestek munkát.

az idei kedvező tapasztalatok alapján mind több termelőszövetkezet érdeklődik a pénzbéli munkadíjazás iránt, s szándékozik azt a jövő évben bevezetni. a földművelésügyi minisztérium szövetkezetpolitikai főosztálya ezért az ősszel országos tanácskozást rendez az új jövedelemelosztási módszert alkalmazó szövetkezetek vezetői részére, s utána tájékoztatókat készít a tapasztalatokról az érdeklődő szövetkezetek számára. a pénzbéli munkadíjazás az idén még csak kísérlet volt, s együtt járt néhány kezdeti hiányossággal. ezért most - több tudományos intézmény részvételével - tovább tökéletesítik a normatáblákat és a nyilvántartási rendszert.

/nti/

--

bb. 8. hogyan oszlik meg a jövedelem a kis- és nagycsaládok, a városi és a falusi lakosság között? - az értékesebb cikkek felé tolódik el a fogyasztás - 4 500 család háztartása a statisztika tükrében

i st/tm/gy/vg

1961. szeptember 25.

a központi statisztikai hivatal a gazdasági élet sok jellemző adatát rendszerezi és azokat a tájékoztatás, a tervezés szolgálatába állítja. különösen jelentősek a lakosság jövedelméről, fogyasztásáról, életszínvonaláról készülő statisztikák, mert segítségükkel a távlati tervezéskor az igényeknek megfelelően megváltoztathatják a közszükségleti cikkek összetételét, intézkedhetnek különféle szociális problémák megoldására. az életszínvonal alakulásával kapcsolatosan nemcsak az átlagos, országos adatokat, hanem egyes családok jövedelmét, gazdálkodását, életét is figyelemmel kíséri a ksh, s így ugyanis még realisabb, elemző számításokra alkalmasabb adatokhoz jut.

/folyt. köv.7/

10.10

- 7 -

bb. 8. / hogyan oszlik meg... 1. folyt./ gy

az ország 30 városában és 100 községében 4 500 munkás, alkalmazott és paraszt család jövedelméről és fogyasztásáról készült rendszeresen statisztika, az idén 25 000 tsz-paraszt-családról, tavaly pedig 18 000 munkás-alkalmazott család háztartásáról külön adatokat is összegyűjtöttek. ebből a ha al-
mas adatgyűjteményből a központi statisztikai hivatal sok fontos tanulságot von le. mindenekelőtt világossá vált, hogy egy-egy család életszínvonala elsősorban nem a család egyik, vagy másik tagjának keresetétől, hanem főként a keresők és a eltartottak arányától függ. hazánkban a felszabadulás óta igen nagymértékben növekedett a keresők száma, ami egymagában is lényegesen megjavította a lakosság életszínvonalát. száz keresőknek jelenleg 88 hozzátartozóját kell eltartania, 29-el kevesebbet, mint például 1930-ban. az emberek életét a számok tanúsága szerint befolyásolja a képzettség, s ami ezzel szorosan összefügg, a munkakör, de még a lakóhely is. városban például magasabb az egy személyre jutó jövedelem, mint falun, de a vidéki élet-körülmények, például lakásviszonyok, az egyszerűbb közlekedés természetesen bizonyos mértékig kiegyenlíti ezeket a különbségeket. a statisztikából az is kitűnik, hogy a családok tagjainak száma milyen jelentős mértékben befolyásolja megélhetési viszonyaikat. minél kisebb a család, annál kedvezőbb a keresők és az eltartottak közötti arány és így nagy átlagban az egyedül, vagy a kettesben élő családtagok rendelkeznek a legnagyobb jövedelemmel. a statisztika szerint például egy háromtagú család minden egyes tagjára 22, négytagú családnál minden egyes tagra 32 százalékkal kevesebb jövedelem jut, mint az egyedül élő emberre.

a központi statisztikai hivatal megállapításai szerint az egy lakosra jutó jövedelem-növekedésével a fogyasztási cikkek összetétele is lényegesen megváltozott. a legalapvetőbb árukra, élelmre, itatra, dohányárura 1955-ben még a jövedelemnek 55 százalékát költötte a lakosság, ez az arány azóta 46 százalékra csökkent, s lényegesen többet költenek az emberek ruházkodásra, művelődésre, szórakozásra, tartós fogyasztási cikkekre, szép-ségápolásra, stb. a lakás berendezésére 1955-ben 495 millió, tavaly pedig már 1 588 millió forintot költöttek magyarországon, művelődésre, oktatásra, szórakozásra a jövedelemnek 2,8 százalékát áldozták a hat, év előtti 1,9 százalékkal szemben.

/folyt.. köv./
10.15.

- 8 -

bb. 8. / hogyan oszlik meg... 2. folyt./ gy

hazánkban az élelmiszerfogyasztás jellege is átalakulóban van. nemzetközi viszonylatban még mindig túlzottan sok kenyér és liszt fogy magyarországon, de egyre inkább előtérbe kerülnek az értékesebb árucikkek. 1955-ben még 28,4, négy évvel később már 36,8 gramm állati fehérjét, tehát húst, tejet, tojást fogyasztott naponta az ország egy-egy lakosa. a huszfogyasztás az 1954-58-as esztendőkből alig érte el személyenként az évi 33 kilós átlagot, most már körülbelül fél mázsa hus jut az ország minden lakosára.

a központi statisztikai hivatal tovább folytatja mind az országos számok, mind a családok adatainak gyűjtését, ezeket időnként nyilvánosságra bocsátja és gazdasági életünk vezetőinek is átadja, hogy a tervek készítésekor számot vehessenek a lakosság vásárlóerejével, igényeivel és szociális viszonyaival.
/mti/

..

bb. 9. önkiszolgáló vas-, és edényboltok, önkiválasztó járműszaküzletek - már 350 új módszerrel árusító vas-edény és műszaki szaküzlet van

i ta/sze/gy/ki

1961. szeptember 25.

az új kiszolgálási formák kísérleti időszaka - mint a szakemberek elmondták - a kereskedelem csaknem minden ágazatában véget ért. az élelmiszerkereskedelmi bolthálózatnak már a fele önkiszolgáló, önkiválasztó, vagy gyorskiszolgáló rendszerű. sok iparcikkbolt és áruházi osztály is áttért az új eladási rendszerekre.

Legnehezebben a vas- és edény és műszaki cikkek árusításánál honosodtak meg az új módszerek. a szakemberek több mint két éven át figyelték, hogy milyen vas-edény és műszaki cikket lehet önkiszolgáló vagy önkiválasztó boltban árusítani és csak ezután, 1959-ben nyitották meg az első önkiszolgáló vas- és edény boltot a Lenin körút 42. számú házban. a bolt forgalma bebizonyította, hogy a közönség szívesen vásárol vas- és edény-árakat is önkiszolgáló üzletben. a kereskedelem ezért hozzá-látott a vas- edény és a műszaki szaküzletek átszervezéséhez.

budapesten és a nagyobb vidéki városokban a jármű szakboltokban az önkiválasztó rendszer lett népszerű. jelenleg orosháza, cegléd és budapesten már olyan járműszaküzletekben vásárolhat a közönség, ahol a polcokra és a vitrinekbe kirakott alkatrészek és a kiállított motorok között szabadon válogathatnak.

/folyt. köv./
9.20

- 9 -

bb. 9. /önkiszolgáló vas- és..... 1. folyt./ gy

az elmúlt másfél év alatt összesen 350 vas- edény és műszaki szaküzletben, a hálózathoz egyharmadában vezették be az új eladási formákat. a tervek szerint tovább folytatják a szakosítást és a korszerűsítést.
/mti/

bb. 10. a Lágymányoson, a József Attila-telepen, az Árpád-híd pesti hídfője körül, a Váci uton több mint 2 400 lakásba vezetik be az idén a távfűtést

i nbj/sze/gy/vg

1961. szeptember 25.

rengeteg előnye mutatkozik a távfűtésnek, például az, hogy a gyengébb minőségű szeneket gazdaságosan fel lehet használni fűtésre, értékesíteni lehet az úgynevezett „hulladék”, - hőenergiákat, a lakóházakban nem kell vesződni a szén- és salakszállítással, kevesebb munkaerőt köt le a fűtés. Budapesten az első lépések megtörténtek a távfűtés alkalmazására: ma már a Thälmann utcai lakótelepen, Kőbányán, Csepelen, újabban pedig a Lágymányoson kapnak erőművektől hőenergiát a lakások. a távfűtés megszervezésére és fejlesztésére, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága korábban életre hívta a fővárosi távfűtési és melegvízszolgáltató vállalatot, amely eredményesen dolgozik. gondoskodott például arról, hogy a lakásokban egyenletes és gazdaságos legyen a fűtés és ennek érdekében 18 584 hőfokmérést végzett.

Budapesten ez év áprilisában - a fűtési idény végén - 5 258 lakásban fűtöttek távvezeték segítségével. az idén ősszel további több mint 2 400 új lakásba vezetik be, elsősorban a Lágymányoson az új lakótelepre, az Üllői úton a József Attila-lakótelepre, az Árpád-hídkörnyéki új házakba és a Váci uti szövetkezeti házakba. a Lágymányoson például újabb 1 300 lakást fűtenek az idén ezzel a korszerű fűtési rendszerrel, a József Attila-telepen pedig mintegy 800 új lakást. itt egyelőre - míg a Kőbányai fűtőerőmű nem készül el - olajfűtéses kazántelep szolgáltatja a hőt. a kazántelepet most szerelik és a budapesti mélyépítő vállalat, továbbá a budapesti villanyszerelő vállalat dolgozónak jó munkáján mulik, hogy október 15-én megkezdődhessék a távfűtés.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szorgalmazza a távfűtés fejlesztését, és ennek érdekében kidolgozták a távlati tervet, amelynek végrehajtása nyomán sok-sok család jut majd Budapesten valóban meleg otthonhoz.
/mti/

- 10 -

k. 13. megtalálták a Tolna megyei mészáros-céh litográfkövét

vid/fm/rj fm

1961. szeptember 25.

az egyik szekszárdi pince falában megtalálták a Tolna megyei mészáros-céh litográfkövét, amellyel a mészároslegények szabadulólevelét sokszorosították. a kő, amelyről több levél már a szekszárdi múzeum birtokában van, az 1830-as években származik. a litográfkövet most kibontják a pince falából, s a múzeum céh-émlékei között helyezik el./mti/

bb. 14. az ország legjobb énekkarainak részvételével szüreti hangverseny Tokaj-hegyalján

vid/fm/ke/rj

1961. szeptember 25.

a borsodi dalosok az idén már hat dalostalálkozót tartottak a megyében. a találkozók sikerének hatása abban is lemérhető, hogy az utóbbi hetekben, hónapokban tíz új énekkar alakult Borsodban.

a kórusmozgalom továbbfejlesztése érdekében a megyei tanács művelődési osztálya elhatározta, hogy november első felében szüreti hangversenyt rendez Tokaj-hegyalján. a szüreti dalostalálkozóra az ország legjobb énekkarait hívják meg. az énekkarok önálló hangversenyt adnak hegyalja legjobb bortermő vidékein: Mádon, Tokajban, Erdőbényén, Abaujszántón és Szerencsen. a tarcali művelődési otthonban tervezett hangversenyen az ország legjobb kórusai együttesen adják elő Erkel: napkosztó című borsodit./mti/

kk. 15. emlékművet állítanak Nyíregyházán a világ első űrhajósának

vid/fm/ke/rj fm

1961. szeptember 25.

Nyíregyházán a tanács és a népfront-bizottság emlékművet állít Jurij Gagarinnak, a világ első űrhajósának. nyolc terv közül választják majd ki a legméltóbb alkotást. a talapzat tervét építészmérnökök társadalmi munkában készítik. az emlékművet 1962 április 12-én, az űrrepülés évfordulóján avatják./mti/

10.17

- 11 -

110

bb. 16. szélesvásznú mozik hajdu-biharban

vid/fm/rj fm

1961. szeptember 25.

hajdu-bihar megyében fokozott figyelmet fordítanak a községi filmszínházak korszerűsítésére. a megye három községében: nyirmártonfalván, tégláson és bárádon szélesvásznú mozi épül, s mindháromat még ez évben üzembe helyezik. így az év végére már 15 szélesvásznú mozi lesz a hajdu-bihar megyei községekben. 1962-ben a tervek szerint tetőtlen, egyeken, komádiban és tiszacsegén kezdik meg szélesvásznú mozi építését./mti/

--

bb. 17. a hazai textiliparról készülő film érdekes részleteit forgatták veszprém megyében

vid/fm/ke/fj fm

1961. szeptember 25.

színes dokumentumfilmet készítenek a hazai textiliparról. a film bevezetője ismerteti a textilipar múltját, a kenderfeldolgozást az egykori híres bakonyi takácsmesterek és a dunántúli kékfestők munkáját. ezt a részt veszprém megye két községében - szentgálon és nagyvázsonyban - készítették. szentgálon előkerítették a legrégebb kenderfeldolgozó szerszámokat. a kendertiprásra, a gerebenezésre, a fonásra és a szövésre a falu legöregebbjei tanították meg a film szereplőit. nagyvázsonyban - ahol egykor országos híres takácscseh működött - ma már csak sauer agoston dolgozik a régi szövészek. a régi mesterséget ő elevenítette meg a filmkockákon.

rövidesen filmre kerül a pápai kugle-féle kékfestő üzem sok muzeális értékű tárgya, a körbenjáró lóval mozgatott nagy mángorló, a kékfestődúc-gyűjtemény és a festőszoba számos érdekes felszerelése./mti/

--

bb. 18. évente több mint egymillió könyvet kölcsönöznek szolnok megyében

vid/fm/ke /rj fm

1961. szeptember 25.

szolnok megyében a felszabadulás előtt mindössze hat városi könyvtár volt, ma pedig már valamennyi községben, városban és nagyobb tanyai településen 178 könyvtár, illetve kölcsönző-helyiség működik. megyeszerte évenként több, mint egymillió kötetet kölcsönöznek; egy-egy beiratkozott könyvtári tag átlagosan 28 kötetet olvas el. /mti/

--

10:10: 10.00

- 12 -

Meg

bb. 19. nyolcszáz mázsa szatymazi őszibarackot tartósítanak a téli hónapokra

vid/ká/j/rj

1961. szeptember 25.

a messze földön híres szatymazi őszibarackot, amelyből bőséges volt az idei termés, a téli hónapokban is friss állapotban szállítják hazai fogyasztásra és exportra. a szatymazi felvásárló telepről összesen 800 mázsa hamvas gyümölcsöt rendelt a budapesti mirelité és a kecskeméti mélyhűtőipari vállalat. a tartósításra két kiváló fajta őszibarackot: a sárgahusu elbertát és az óriás-termésű fordót szállítják./mti/

--

bb. 20. 78, tavasszal alakult szabolcsi termelészövetkezetben kezdik meg a vetésforgós gazdálkodást

vid/ká/j /rj

1961. szeptember 25.

a szabolcs megyei falvak határában mind nagyobb területről kerül prizmákba a burgonya, kupacokba a cukorrépa, görékbe a kukorica. a betakarító gépeket szántó- és vetőgépek váltják fel, amelyek a tavasszal alakult termelészövetkezetekben a tavalyi kisparcellák helyén megkezdik a korszerű vetésforgós gazdálkodás előmunkálatait. a nyíregyházi járás termelészövetkezetei, amelyek az idén kezdik meg a közös gazdálkodást, s a nyáron még több, mint negyedmillió kis tábláról takarították be a kenyérnekvalót, most, hogy az őszi termények is raktárakba kerülnek, 50-80 holdas táblákat formálnak és már ezekbe vetik el az őszi kalászosok magját. ez lesz az első lépése a westsik vilmos féle homoki vetésforgó bevezetésének. megyeszerte 78, tavasszal alakult termelészövetkezet teremti meg ezzel a szemes- és szalastakarmányok, valamint más mezőgazdasági növények nagyüzemi termelésének alapját./mti/

10.35

10.00

--
- 13 -

Meg

bb. 21. gazdag „szüret,, a bányai kertmagtermelő gazdaságban
vid/ká/j/rj 1961. szeptember 25.

a bányai kertmagtermelő gazdaság virág- és zöldségmag telepein, ahol exportra termelik az aprómagvakat, megkezdődött a szedés. 380 dolgozó, főleg asszony és leány gyűjti magy gonddal az értékes terményt. a kedvezőtlen időjárás ellenére várakozáson felüli magtermost adott a franciák kedvelt zöldségféléje, a póré és a metélő hagyma, a nyugati országok fűszer-csemegéje: a turbolya, továbbá a sperót, a sárgarépa és a paprika. az egy- és kétnyári virágok szintén jó eredménnyel fizetnek. a bányán járt külföldi magkereskedelmi cegek képviselői elégedettek az aprómagvak minőségével is. /mti/

--

bb. 22. ősszel sem álltak le a kombájnok szolnok megyében
vid/ká/j/rj 1961. szeptember 25.

szolnok megyében csúcspontjához közeledik az őszi betakarítás, s a termelőszövetkezetek most minden eszközt felhasználnak a különböző munkafolyamatok gyorsítására. a földeken ismét megjelentek a kombájnok, amelyek szerkezeti módosítás után az aprómagot csépelik és a kukoricát takarítják be. a jászberényi gépállomás körzetében szuster józsefnek, a pest megyei gépállomás főmérnökének ujitása alapján alakították át a szovjet kombájnok dobrészeit, és néhány rosta kicserélése után most kétmenetes módszerrel csépelik az aprómagvakat. az eddig kipergetett vöröshere- és lucernamagnál a tisztaság foka 85-90 százalékos. a törökszentmiklósi gépállomás körzetében az ac 400-as kiselejtezett kombájnokot a kukorica betakarítására alakították át. /mti/

--

bb. 24. kaposvárott másodszor érik a földieper
vid/ká/j/rj 1961. szeptember 25.

a szeptemberi kánikula alaposan megrézfalta a természetet. a duna-tisza közén ismét virágoznak az alma- és a körtefák, sőt kiskunhalason a cseresznyefák is virágdiszba öltöztek. kaposvárott az egyik kiskertben másodszor érik a földieper, s ezek az eperszemek alig valamivel kisebbek, mint az első termés. /mti/

10:40

- 14 -

Mag

bb. 33. hazánkba érkezett jacques havet, az unesco osztályvezetője

j/vl 1961. szeptember 25.

a liszt-bartók év emlékünnepeire hazánkba érkezett jacques havet, az unesco osztályvezetője. /mti/

..

bb. 11. ötvennégy oktatási intézmény tatarozását, felújítását tervezik 1962-ben - huszonkilenc általános iskolát szépítenek, korszerűsítenek

i zs/gk/vl sr 1961. szeptember 25.

a budapesti tanácsok oktatási szakemberei megkezdték a jövő évi fejlesztési programok, a felújítási, tatarozási tervek összeállítását. 1962-ben előreláthatólag az ideinél nagyobb összeget körülbelül 40 millió forintot - fordítanak az oktatási intézmények korszerűsítésére, az iskolák „megfiatalítására,,.

a tervekben 54 oktatási intézmény - köztük 29 budapesti általános iskola - rendbehozatala szerepel. tatarozzák például a 2. kerületi lajos utcai, 3. kerület lehel utcai, az ujbudai komját aladár utcai, 6. kerület szinyei merse utcai, a 7. kerület hernád utcai és dohány utcai, a józsefvárosi erdélyi és bezerédi utcai, a kőbányai óhegy utcai, üllői uti és kápolna téri, az angyalföldi mautner sándor utcai, a 17. kerület szabadság utcai, a 20. kerületi táncsics és kossuth lajos utcai, továbbá csepelen a katona józsef utcai, a petőfi téri és a kalamár józsef utcai általános iskolákat. ujbudán kap 1962-ben több fővárosi gimnázium is. az 1. kerületben a petőfi gimnázium tatarozásának első ütemére másfél millió forintot, a belvárosi veres pálné gimnázium felújítására ugyancsak másfél millió forintot irányoztak elő, s sor kerül a 6. kerületi kölcsény és varga katalin gimnázium szépítésére, csinosítására is. sokmillió forintot költenek a tanácsok a nevelőotthonok, diákotthonok karbantartására és tatarozására. felújítják például az ujbudai julia nevelőotthont, a 6. kerületi szerb-horvát diákotthont, megkezdik a 12. kerületi vasvári pál nevelőotthon, továbbá a cinkotai 12 évfolyamos iskola és diákotthon tatarozását.

a szakemberek a tatarozási és felújítási munkálatokat úgy „ütemezik,, hogy az iskolaépületek belső rendbehozatalára a nyári vakáció idején, a külső javításokra pedig a tanév közben kerüljön sor. /mti/

10.50

- 15 -

Mag

bb 23. négylábu „társbérnök,, a kis-balatonon

vid ká/i szb ká

1961. szeptember 25.

a kis-balaton nádrengetegekben ritka vendégekre figyeltek fel a természetvédelmi örök; a vizimadarak kedvelt tanyáján egyre gyakrabban tűnnek fel az őzek, korábban csak egy-két őz tévedt ide, az elmúlt időszakban azonban számuk fokozatosan gyarapodott, s ma már több mint 50 őzet tartanak számon a nagykitérjedésű rezervátumban. a „társbérnök,, jól megférnek az őslakókkal, igen megkedvelték a vizimadarak háborítatlan birodalmát, a nádasok rejtett szigetein telepedtek meg, s onnan járnak ki a mező- és erdőszélekre táplálékot szerezni. /mti/

..-

bb 25. száz kétszobás családi házhoz elegendő téglá terven felül

vid te szb ki

1961. szeptember 25.

műszaki szervezési intézkedésekkel, a veszteségidő csökkentésével és a sikeres munkaversennyel szeptember 20-ára teljesítették évi tervüket a hajdu-bihar megyei téglagyárak, egy esztendő alatt a termelékenység 16 százalékkal növekedett. tavaly augusztusban 282 órát álltak a gépek különböző hibák következtében, míg ez év hasonló időszakában mindössze 116 óra volt a gépállás, a selejtet 2,8 százalékról 0,86 százalékra csökkentették.

az év végéig terven felül száz kétszobás családi ház felépítéséhez elegendő téglát gyártanak a hajdu-bihar megyei téglagyárak. /mti/

..-

bb 26. fahulladékból - parketta

vid szf/te szb szf

1961. szeptember 25.

a csurgói faipari vállalatnál évente több tonna faforgács halmozódik fel, a hulladékot eddig eltűzelték, alapos kísérletek után a forgácsot most műgyantával összepréselik és parkettát készítenek belőle, a nehéz keményfa forgácsból készült parketta kevésbé vetemedik és hőszigetelőbb, a kísérlet érdekessége, hogy hazánkban először használják ilyen célra a keményfa forgácsot. /mti/

..-

- 16 -

10.55

11.10
12.10

bb 27. husz perc alatt elkészül, öt perc alatt végleges helyőre kerül egy-egy falelem - zalaegerszegen megkezdődött a téglablokkos lakóház építés

vid sze szb bs

1961. szeptember 25.

a lakóházépítés meggyorsítására, valamint a lakásépítési költségek csökkentésére a zala megyei téglagyári egyesülés körülbelül egymillió forintos költséggel falazóblokkgyártásra rendezkedett be a zalaegerszegi alsóerdei telephelyén. több mint egy hónapja nyolcféle méretben, sorozatban gyártják a falelemeket, a téglagyár agyagbányájában kitűnő agyagot tártak fel a nagyméretű, hozzávetőleg öt falazótéglának megfelelő lukacsos blokktéglagyártáshoz. a munkások az eltelt rövid idő alatt oly nagy gyakorlatot szereztek, hogy már husz percenként készítenek el egy-egy falazóblokkot.

a megyei építőipari vállalat a zalaegerszegi Lenin uti Lakótelepen pénteken megkezdte a blokkos lakóház-építést, egyelőre 134 lakást építenek fel az előregyártott közepméretű falazóblokkokból, a munka gyorsaságára jellemző, hogy ötpercenként kerül végleges helyére egy-egy falelem. /mti/

..-

bb 29. eredményesen kísérleteznek a dorogi barnaszénből készült félkoksszal a kohókoksz helyettesítésére

vid te szb szf

1961. szeptember 25.

a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalat műszaki kollektívája már éveket ezelőtt azon tanakodott, milyen uton-módon érhetnék el, hogy az üzemükben termelt félkoksz kohászati felhasználásra is alkalmas legyen. tavaly javasolták, hogy az apró, poros érc zsugorításához szükséges importált, vagy külföldi szénből előállított kohókokszot helyettesítsék dorogi félkoksszal. a vasipari kutató intézet, tel közös, eredményes laboratóriumi kísérletek után a dunai vasműben, az ózdi és a diósgyőri kohászati művek kohóiban már üzemileg is kipróbálták a dorogi félkokszot. az eddigi eredmények nagyon biztatóak, különösen az ózdi kísérletek sikeresek, az ózdiak az érczsugorításhoz szükséges kohókoksz negyven százalékát helyettesítették dorogi félkoksszal, a keverék minden technológiai előírásnak megfelelt, elérték vele a kívánt hőfokot. ózd most újabb ezer tonna dorogi félkokszot rendelt, a diósgyőriek pedig a következő években épülő központi érczsugorító műben akarják nagyobb mennyiségben kipróbálni.

az új eljárás jelentős népgazdasági hasznot ígér, mert a dorogi félkoksz a hazailag előállított kohókoksznál tonnánként nyolcszáz forinttal olcsóbb. /mti/

..-

11.03

11.10
12.10

- 17 -

bb 28. jól halad a szerelés a sztálinvárosi gázindító állomás-
son

vid te/vl szf 1961. szeptember 25.

a fővárosba távvezetéken szállítandó sztálinvárosi gáz tisztítására és továbbítására a dunai vasműben gázindító állomás épül. a husz holdnyi területen a gázindító állomás három fontos részéből, a finomtisztítóból, a kompresszorházból és az ország legnagyobb szárazgáz tartályából áll. az első kettőn az építőkön kívül már javában dolgoznak a szerelők is. tizenöt vállalat körülbelül kétszáz építője és szerelője szorgoskodik az állomás befejezésén. az építők és szerelők között különösen szoros az együttműködés és kéntelenítő kolonnáknál. a szerelők a tizenkét méter magas vastornyokat az építők munkával párhuzamosan szigetelik. a natfalinmosóban is ütemesen halad a szerelés.

az állomás harmadik nagy egységénél, a százötvenezer köbméteres gáztartálynál is megélné a munka. a vitkovi klement gottwald vasmű tizenhét csehszlovák szerelőjének közreműködésével gyorsan halad a 83.6 méter magas gáztartály szerelése. a tartály legfelső vasszerkezetét és a tetőszerkezetét anyagtakarékoságból a földön készítették el, s a napokban egy darabban emelték helyére.

az ország legnagyobb gáztartályának szerelése a jövő év második felében fejeződik be, de ettől függetlenül jóval korábban megkezdődhet a sztálinvárosi gáz továbbítása a fővárosba. /mtl/

..

bb 30. százhuszonötezer négyzetméter szőnyeg tíz év alatt

vid szf/te/vl 1961. szeptember 25.

a nagykunság ősi népművészetét ápoló mezőturi szőnyegszövő szövetkezet most ünnepli alapításának tizedik évfordulóját. a szövetkezet alkotóházában évente 21 millió forint értékű szőnyeget szőnek. az első külföldi vásárló svájc volt, ma pedig már hat országba, többek között a szovjetunióba, hollandiába, svédországba, nyugat-németországba exportálják a mezőturi perzsa és torontáli szőnyeget. az ügyeskezü dolgozók egy évtized alatt 125.000 négyzetméter szőnyeget szőttek. ha ezt a sok szőnyeget egyvégtében lefektetnék, budapesttől törökszentmiklósig szőnyegen lehetne közlekedni. a szövetkezet vezetősége gondoskodik a szakmunkás utánpótlásról. a helybeli leánygimnázium ötven tanulója hetenként négy órát tölt az alkotóházban és gyakorlott mesterek irányításával tanulja a szőnyegszövés mesterségét. /mtl/

11.14

- 18 -

bb 32. fotócellás készülékek segítik a termelést a szegedi
gyárakban

vid te szb szf

1961. szeptember 25.

a szegedi gyárakban, elsősorban a könnyűipari üzemekben, tért hódítanak a különféle rendeltetésű fotócellás, elektronikus készülékek. felhasználják őket automatizálásra, balesetmegelőzésre, minőségjavításra, anyagtakarékosagra. a fotocella, mint ismeretes olyan elektroncső, amely a reá eső fénynek megfelelően szabályozza az áram erősséget illetve bizonyos áramkörök működését.

a szegedi ruhagyárban kitűnően bevált, s már termel egy ilyen elv szerint működő automata varrógép. az üzemben kgst megbízás alapján a munkaruhagyártás automatizálásán dolgoznak. az uttipusu berendezés kezelőjének csak az a dolga, hogy behelyezze százas kötegekben a gépbe a munkaruha részeket. a fotócellás vezérlésű továbbító szerkezet a munkadarabokat egyenkint leemeli, a varró szerkezet alá helyezi, s az egyszerre két tüvel összevarrja az anyagot. ha a gép egy mozdulatot elvét, működésbe lép egy másik fotocella, s a mozdulat megismétlésére készíti a megfelelő szerkezetet.

a szegedi erőműben is jól bevált a kazán kéményébe épített fotócellás készülék, amely azon őrködik, hogy minél kevesebb korom jusson a levegőbe. a műszer sok korom esetén riasztócsengővel figyelmezteti a fűtőt a helyes tüzelésre. a szegedi szőrme- és bőrruhagyárban a minőséget javítja a gyár műszaki dolgozói szerkesztette fotócellás berendezés. a bőrkabátok anyagát színárnyalat szerint osztályozza, s meggátolja, hogy egy kabátba eltérő színű anyagok kerüljenek.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat műszakijai most kísérleteznek olyan fotócellás készülékkel, amely a paprikacsöveket, illetve a hasított paprikát színárnyalat szerint válogatja ki, hogy egy osztályba egységes minőségű őrlemény kerüljön.

a szegedi falemezgyárban présgépre szerelt fotocella a dolgozók testi épségét óvja. ha például a fotocella kezét „lát”, a prés alatt, leállítja a gépet. /mtl/

11.19

- 19 -

bb 31. hetvenféle olaj az áfor győrszabadhegyi új telepén
vid te/vl ki 1961. szeptember 25.

az ásványolaj ellátás jelentős gócpontja lett győr azzal, hogy mintegy huszmillió forintos beruházással korszerű tároló- és elosztótelepet építettek győrszabadhegyen. az új telep ebben a hónapban kezdte meg működését és győr-sopron megyén kívül veszprém megye egy részét is ellátja üzemanyaggal, valamint kenőanyaggal. a telepen hetvenféle kenőolaj, huszféle kenőzsír, továbbá benzín, gázolaj, petróleum kapható. kenőolajból a bő választékot főleg az teszi szükségessé, hogy a műszaki fejlődésnek megfelelően egyre több, különféle szerszámgépet kapnak az ipari üzemek.

az ásványolajforgalmi vállalat győrszabadhegyi új tároló- és elosztó telepe a legkorszerűbb egész észak-dunántulon. gondoskodtak a telep dolgozóinak szociális ellátottságáról is, fürdő, zuhanyozó, öltöző, ebédlőhelyiség áll rendelkezésükre. /mti/

. . .

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 8. sz. hír / hogyan oszlik meg.... 2. folyt./ első bekezdésének ötödik sorában a szöveg helyesen:

....később már 36.8 dekagram állati fehérjét.....

/mti/

..

12.50

- 20 -

KA 12.02

bb 35. időjárásjelentés

gg/vl 1961. szeptember 25.

a meteorológiai intézet jelenté szeptember 25-én, hétfőn 13 órakor:

az éjszakai lehülés mérséklődik

európa területének nagy részén vasárnap is magas volt a légnyomás és száraz idő uralkodott. esőt csak az északi tenger környékéről és skandináviából jelentettek.

hazánkban vasárnap derült volt az idő, a nap országszer- te 9-11 óran keresztül sütött. a hőmérséklet napközben 20-25 fokig emelkedett. hétfőn hajnalban általában 2-8, jósvafőn azon- ban 1, sőt függőn 0 fokig hült le a levegő, viszont tihanyban csak 11 fokig. főként az ország keleti felében többfelé volt gyenge talajmenti fagy. hétfőn reggel derült az egész ország- ban.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 15.2 fok volt. 0.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. hétfőn 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámí- tott légnyomás 768 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 19 fok.

várható időjárás kedd estig: derült idő, kedden kisebb fel- hőtávonulások legfeljebb egy-két helyen kisebb esővel, zivatar- ral. helyenként reggeli köd. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. az éjszakai lehülés mérséklődik, a talajmenti fagyok megszűnnek. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 4-7, nyugat- on 8-12. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 20-24 fok között.

a duna vízállása hétfőn délelőtt 11 órakor budapestnél: 164 centiméter. /mti/

. . .

bb 34. befejeződött a kohászat műszaki dolgozóinak szabadegye- teme

vid te/vl ki 1961. szeptember 25.

balatonszéplakon eredményesen befejeződött a kohászat műszaki dolgozóinak második szabadegyeteme, amelyen elsősorban a termelés gazdaságosságáról, a tudományos kutató munka eddigi eredményeiről és ezek gyakorlati hasznosításáról, valamint az automatizálás fej- lesztéséről tanácskoztak. /mti/

13.55

14.02

- 21 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 8. számú hír /hogyan oszlik meg.../ második folytatás első bekezdésének ötödik sorában „1955-ben még 28.4, négy évvel később már 36.8 dekagramm állati fehérjét, tehát húst, tejet, tojást fogyasztott naponta az ország egy-egy lakosa,, mondatrészt törölni szivekedjék.
/mti/

..-

bb 36. tanévnyitás a győri felsőfoku ipari szaktechnikus képzőben

vid te/vl ki 1961. szeptember 25.

hétfőn megkezdődtek az előadások a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyárban tavaly életrehívott felsőfoku szaktechnikus képzőben. a hallgatók kétévi tanulás után záróvizsgát tesznek és ha diplomamunkájukat a vizsgálóbizottság előtt sikeresen megvédik, oklevelet kapnak. az oklevél a vonatkozó rendeletben meghatározott mérnöki munkakörök betöltésére jogosít. /mti/

bb 37. ötszáznegy lakás átadását kezdték meg a borsodi építők

vid te/vl ki 1961. szeptember 25.

a borsod megyei építőipari vállalat szétszórt munkahelyein több mint nyolcvan brigád dolgozik, s közülük 22 már megszerezte a szocialista címet. az építőknek az idén több üzemi, szociális és kulturális létesítményen kívül, 1378 lakást kell átadniok.

az építők hétfőn reggel 504 lakás átadását kezdték meg. ezek a lakások a megye különböző vidékein épültek. így - többek között - radabányán a vasércbányászati üzem dolgozóinak 36 lakás, arló községben orvosi rendelő és két orvoslakás, ózdon 48 lakás készült el. megkezdtek a diósgyőri kilián lakótelepen a középblokkokból összeszerelt első szövetkezeti lakóházak átadását is. ezekben az épületekben hideg-meleg víz, beépített műanyagborítású konyhabutorok, valamint gáztűzhely szolgálja a kényelmet. a három lakóházat - amelyekben 130 lakás van - nem egész öt hónap alatt szerelték össze.

az 504 új lakás átadását szeptember 30-ig fejezik be. /mti/

14.07

-22 -

bb 38. megkezdődött a szüret a mátra-alján

vid ká/j/vl

1961. szeptember 25.

a mátra-alji termelőszövetkezetekben hétfőn megkezdődött a bor szőlő szürete. ezen a híres termőterületen 12.000 hold szőlő termést takarítják be a közös gazdaságok, amelyek időben felmérték a rendelkezésükre álló erőket, és úgy számítják, hogy 15-20 nap alatt végeznek a szürettel. hétfőn mintegy 6000 szüretelő dolgozott a mátra napsütötte lankáin. a gyöngyöstarjáni győzelem tsz-ben 380 férfi és 410 nő, nagyrédén 500, abasáron csaknem 1000 szüretelő látott munkához a szőlősorok között. a termelőszövetkezetek többsége a szüret idejére felosztotta a területet a tagok között, s így a szövetkezeti gazdák családtagjait is bevonták a munkába.
/mti/

..-

bb 39. vöröskereszt-küldöttség utazott prágába

hi/vl sr

1961. szeptember 25.

a vöröskereszt társaságok ligájának kormányzó tanácsa idei ülészeit prágában tartja, amelyen kárpáti józsef főtitkár vezetésével háromtagú küldöttség képviseli a magyar vöröskeresztet. a küldöttséggel együtt utazott el b.t.dovi, a togói vöröskereszt főtitkára, aki több mint egy hetet töltött hazánkban. /mti/

14.45 15^{or}

-23 -

bb 40. az év elejétől tizenháromezer tonna kokszot takarítottak meg a sztálinvárosi kohászok - a kohóba fuvatott levegő hőmérséklete elérte az ezer fokot

vid te szb ki

1961. szeptember 25.

a dunai vasmű nagyolvasztóművének dolgozói az év elején vállalták, hogy a kohók terfogatának jobb kihasználásával ebben az évben hétezerkétszáz tonna vasat gyártanak terven felül és ugyanakkor tovább csökkentik a kohókoksz felhasználást.

ígéretük első részét eddig még nem teljesítették, mert az év elejétől „csak”, háromezernyolcszáz tonna vasat gyártottak előírásukon felül, vállalatcuk esedékes részét tekintve tehát adósságuk van.

a kohászok jelentős eredményt értek el a kohókoksz fogyasztásánál. az év eleje óta körülbelül tizenháromezer tonna kohókokszot takarítottak meg. az eredmény elérését néhány egyéb műszaki intézkedésen kívül elsősorban az tette lehetővé, hogy nyolcszáz fokról átlagosan kilencszáz fok fölé növelték a kohóba fuvatott levegő hőmérsékletét, sőt legutóbb a petőfi kohónál már elérték az ezer fokot. /mti/

..-

bb 41. zala megye termelőszövetkezeti parasztsága jól kihasználja a nyáriás őszt - járási tanácsvezetők beszámolója a mezőgazdasági munkákról

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 25.

zala megye öt járásának tanácsi vezetői, a végrehajtó bizottságok elnökei és titkárai hétfőn a megyei tanácson beszámoltak az őszi munkák helyzetéről, a mezőgazdasági építkezésekről és a jövő évi termelési tervekről. /folyt.köv./

15.45

16.05

Lel.

- 24 -

bb 41. /zala megye termelőszövetkezeti... folyt./- szb

a beszámolók szerint zala megye termelőszövetkezeti parasztsága, a gépállomások maximális segítségét igénybe véve, jól kihasználja a nyáriás őszt. semilyen mezőgazdasági munkával nincsenek elmaradva, sőt az elmúlt évhez képest az őszi vetésnél mintegy kétszeres előnyük van. a termelőszövetkezetek zömében lebonyolították a vetőmagcserét, és a gépállomási, valamint a termelőszövetkezeti traktorosok éjjel-nappal a talajelőkészítésen dolgoznak. nagy lajos, a nagykanizsai járási tanács vb. titkára elmondta, hogy a nagy szárazság okozta nehézségek leküzdésében a délzalai erdőgazdaság is segít: nehéz traktorokat bocsátott a termelőszövetkezetek rendelkezésére. tóth józsef, a zalaegerszegi járási tanács vb. elnöke beszámolójában kiemelte, hogy azokban a termelőszövetkezetekben, ahol a korábbi években szervezetlenség és vezetési hibák jellemezték a munkát, lényeges a javulás. megmutatkozik ez abban is, hogy például zalatárnokon a járásban elsőnek fejezték be az őszi árpa vetését. /mti/

..-

bb 42. william cooper angol író előadása

k vm sr

1961. szeptember 25.

william cooper, angol író, szeptember 27-én szerdán délután 5 órakor előadást tart a fészek klubban, a mai angol regényről. /mti/

..-

bb 43. szeptember végi jelentés a földekről: a szarvasi járásban befejezték a napraforgószedést - 20.000 hold őszi vetés vas megyében

vid ö kz/vm ká

1961. szeptember 25.

a közelmúltban indult s azóta széleskörűen kibontakozott országos betakarítási verseny számottevően meggyorsította a munkát a mezőgazdasági üzemekben. a vetélkedést kezdeményező szarvasi járás termelőszövetkezetei például arra adták szavukat, hogy több mint 1.400 hold napraforgójukat szeptember végére betakarítják. sok munkáskezet igényel ez a munka, a családtagok széleskörű részvételével azonban jóval az ígért határidő előtt, már hétfőn befejezték ennek a fontos ipari növénynek a betakarítását. ez az első sikert még szorgalmasabb munkára ösztönzi a szövetkezeti gazdákat: az egész járásban szinte szemmel láthatóan megélnékült a kukorica és a cukorrépa szedése.

/folyt.köv./

16.30

16.40

Lel.

- 25 -

/bb 43. szeptember végi.....1.folyt./vm

a sztálinvárosi vörös csillag termelőszövetkezetben, hétfőn, éppen a felajánlott időre végeztek a napraforgó-törésével és cséplésével, s a leszerződött 550 mázsa helyett máris 600 mázsát adtak át a terményforgalmi vállalatnak. a többlettermésben, az idei aszályos évben, a tagság szorgalmas munkája kamatozott. meg is kapták a jutalmukat. a napraforgótermelésben részvevő tagoknak mintegy 10.000 forint prémiumot fizettek ki. befejezéshez közeledik a vörös csillag termelőszövetkezetben a cukorrépa szedése és szállítása is. szerdára ezzel a munkával is végeznek. ugyanakkor már az őszi árpának is 50 százaléka a földben van.

a traktorosok gondos és gyors munkával segítik a közös gazdaságokat. vas megyében például a rendkívül száraz időjárás ellenére is, már elkészültek a vetőszántás 50 százalékaival. mélyszántást 7.000 holdon végeztek eddig. kemény erőfeszítés eredménye ez a siker: a szántótraktorok 60 százaléka, két műszakban, éjjel-nappal a földeken dolgozik. a gépek kétműszakos üzemeltetését az tetté lehetővé, hogy a traktorvezetésben jártas szövetkezeti gazdák is gépre ültek. az ő közreműködésüknek igen jelentős része van abban, hogy eddig mintegy 20.000 holdon földre került az őszi magja. sokhelyütt még vasárnap se hagyták abba a munkát: egész nap szántottak, vetettek.

tolna megyében a száraz, kemény talajok alaposan próbára teszik a traktorosokat. a gépállomási kovácsok éjjel-nappal munkában vannak. naponta átlagosan 2.000 ekevasat élesítenek, hogy a földeken dolgozók naponta legalább kétszer tudjanak ekevasat cserélni. a nehéz talajviszonyok miatt sok a műszaki hiba, hogy ilyen okból minél kevesebbet álljanak a gépek, két mozgóműhelyt állítottak üzembe. ezek a helyszínen végzik el a szükséges javításokat./mti/

bb 44. megkezdődött a 2. magyar zenetudományi konferencia
- rusznyák istván és kodály zoltán a konferencia jelentőségéről

t ms/fe/hné/m/sr

1961. szeptember 25.

hétfőn a magyar tudományos akadémia dísztermében ünnepélyesen megnyitották a liszt ferenc születésének 150. és bartók béla születésének 80. évfordulója alkalmából rendezett 2. magyar zenetudományi konferenciát. zenei életünk nagy eseményén husz ország zenetudósai és zeneművészei vesznek részt.

/folyt.köv./
16.43

- 26 -

bb 44. /megkezdődött a 2. magyar1. folyt./ m

a megnyitón jelen volt aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, és szakasits árpád, az országos béketanács elnöke. az mszmp központi bizottságának tagjai, manninger rezső, az akadémia alelnöke, bartók béla özvegye és kulturális életünk számos kiválósága. az unesco képviselőjében jacques havet vesz részt a konferencián, amelynek megnyitóján a budapesti diplomáciai testület számos kulturattasával képviseltette magát.

sőtér istván akadémiai levelező tag, a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományi osztályának titkára nyitotta meg a konferenciát, majd rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke méltatta az esemény jelentőségét.

- huszonöt évvel ezelőtt, ennek az épületnek falai között - mondotta - egy nevezetes előadás hangozott el: bartók béla, az új akadémikus olvasott fel nagy szellemi elődjéről, liszt ferencről. jelképesnek érezzük, hogy ez az előadás maradandó jelentőséggel kapcsolta össze kettejük nevét, s jelképes az is, hogy ma, itt együtt ünnepelhetjük kettejük életének határdátumait: liszt ferenc születésének 150. és bartók születésének 80. évfordulóját. ezeken a külső találkozásokon túl mély a kapcsolat, mely kettejük életművét összefűzi. liszt ferenc ugyanúgy jelent meg az európai zenében, mint utána bartók béla: mindkettő a népek és nemzetek hangjának összefoglalásán, a „népek testvérré válásán”, dolgozott, egy válságokkal teli, erjedő, sőt forradalmi korszakban mutatott példát a kérdések nagyszabású művészi megoldására.

- voltak persze lényeges különbségek is közöttük, különbözőt körülöttek magá a kor, s a társadalom. mikor liszt „magyar hazája hű fiának”, lángoló és lelkes hazafinak nevezte magát, még a magyar reformkor gyönyörű lendületének romantikus rajongása hatotta át. mikor bartók szenvedélyes szeretettel fordult a magyar nép s a szomszéd népek felé, már illuzióktól mentesen látta az elnyomó urainak kiszolgáltatott nyomorgó magyarországot.

/folyt.köv./

16.52 1730

- 27 -

108

/bb 44. megkezdődött.....2.folyt./vm

Liszt szinte mindvégig megőrizte élete nagyszerű illúzióit. Bartók Béla nemcsak a művész és a gondolkodó, de a kutató tudós szemével is felmérte azt a világot, melynek felemeléséért harcolt, valósággal dulakodott vele, akár kortársa, ady endre, hogy igazabb eszméltre ébressze. De nagy nevelők voltak mindketten, akik változtatni és megújítani, feltárni és magasba emelni akartak mindenütt és mindenekfelett, akik nemzetük kereteiből kilépve, örökké hiven népükhöz, az emberiséget, az emberi haladást szolgálták egész munkásságukban. Európa zeneművészetének forradalmi megújítói voltak, akik otthagyták nyomukat koruk teljes szellemi fejlődésében.

- ezért ünnepelehetjük ma itt őket együtt a magyar tudomány nevében is: s mi, magyar tudósok, a mai magyar tudományos akadémia munkásai, épp úgy felismerjük elődünket, társunkat és szövetségesünket Liszt ferencben, széchényi, teleki, eötvös barátjában és elszíratójában, mint Bartók Bélában, népzene-tudományunk alapvetőjében. Büszkén valljuk magunkénak a két rokon lángelmét, akikben immár művészi tanítómestereit, példaképeit ünnepli az egész művelt emberiség.

ezután Kodály Zoltán szólt a konferenciához:

- azt a két művészt, akiknek nevében ma összegyűltünk, nem az évfordulók véletlene kapcsolja egybe. mélységesen összetartoznak. minden külső különbség ellenére életük és művük sokszorosan egyezik.

- Bartók egész életében küzdött Lisztért, mint előadóművész és mint író. már növendék korában feltűnt a h-moll szonáta előadásával és egész hangversenyező pályáján állandóan szerepeltek Liszt művei, főként a kevésbé ismertek.

- de leginkább saját alkotásaival kapcsolódik Liszthez. kezdetben egyenes folytatója, később saját eredetisége kifejlődésével is mintegy Liszt sejtéseit valósítja meg. ily szoros kapcsolat létekrónás jele, amely akkor is fennáll, ha vannak köztük látszólagos ellentétek is.

/folyt.köv./

17.00 1730

- 28 -

/bb 44. megkezdődött....3.folyt./vm

- ez a konferencia is annak jele, hogy mindkettejük életművében még sok a felderíteni, értelmezni való. a problémák egy része magyar kutatóknak esik jobban keze ügyébe. de széleskörű nemzetközi kapcsolataik megkívánják mindama országok kutatóinak közreműködését, ahol megfordultak. csak szoros nemzetközi együttműködéstől várhatunk sikert- fejezzék be szavalt Kodály Zoltán.

Jacques HAVET, az UNESCO képviselője tolmácsolta ezután a nemzetközi szervezet üdvözlését a konferenciának.

- nagy öröm számomra - mondotta -, hogy önökkel együtt tiszteleggetek két nagy ember emléke előtt, akiket Magyarország adott az emberiségnek. az UNESCO értékelni tudja Liszt Ferenc és Bartók Béla jelentőségét a művészetek, a kultúra történetében. mindketten az egyetemes emberi kultúrát gazdagították alkotásaikkal, nemzeti forrásokhoz fordultak, onnan merítették ihletet és tanulságot. ezért művészetük népük életét tükrözi.

- az UNESCO hódolattal adózik Magyarország és a világ e két nagy művészenek és csatlakozik emléküik megünnepléséhez.

a megnyitó ünnepségen a magyar tudományos akadémia és a művelődésügyi minisztérium zenetudományi pályázatának eredményét szabócsi bence akadémikus ismertette. a pályázat tárgya Bartók életművének elemzése volt. a bíráló bizottság az első díjat nem adta ki. felemelt második díjban, 5000-5000 forint jutalomban részesítette lendvai ernőnek Bartók színpadi műveiről és demény jánosnak Bartók zenetörténeti jelentőségéről írt munkáját.

a konferencia tanácskozásán együtt tárgyalt a Liszt-és a Bartók-szekció. nagy érdeklődés fogadta a neves belga Bartók-kutatónak, a munkáját hazánkban folytató denijs dille professzornak előadását a Bartók-kutatás feladatairól. sőtér istván, az akadémia levelező tagja előadásában párhuzamot vont az irodalmi és a zenei népiesség kialakulása között. gárdonyi Zoltán pedig Liszt és a nemzeti zenék címmel adott elő./mti/

17.05 1730

- 29 -

118

bb 45. megkezdődött a nemzetközi liszt-bartók zongoraverseny

fe/tm/m/sr

1961. szeptember 25.

a zeneművészeti főiskola nagytermében hétfőn - a közönség nagy érdeklődése mellett megkezdődött a nemzetközi liszt-bartók zongoraverseny. öt világrész fiatal művészei adtak találkozót budapesten, hogy baráti versengésben adjanak számot művészeikről. Liszt és bartók műveinek együttes megszólaltatása nem könnyű feladatot ró a versenyzőkre. 16 tagú zsűri - nemzetközileg elismert szaktekintélyek - dönti el, hogy ki közelíti meg liszt ferenc virtuozitását, szellemét és ki az, aki legjobban érti meg és tolmácsolja bartók béla új utakat kereső kompozícióit.

a verseny első napján - délelőtt és délután - 10-10 fiatal művész lépett a dobogóra az elődöntő 1. válogatójában. a kötelező versenyszámot liszt: desz-dur consolation-ját adták elő. kedden, és szerdán délelőtt folytatódik az elődöntő 1. válogatója, szerdán délután kerül sor az elődöntő 2. fordulójára, amelyben minden versenyző játszik.

/mti/

bb 46. az állami operaház olaszországban vendégszerepelt művészeinek élménybeszámolója

i fe/tm/m/sr

1961. szeptember 25.

az állami operaház olaszországban vendégszerepelt művészegyüttese hétfőn élménybeszámolót tartott a magyar sajtó házában. nádasy kálmán igazgató ismertette az olaszországi lapokban megjelent elismerő kritikákat és a torinóban összejött külföldi kritikusok és zenei szakemberek dicsérő véleményét a magyar művészekről. a sajtó munkatársai megtekintették az olaszországban készült fényképeket, plakátokat, és egyéb dokumentumokat.

a sajtótájékoztatón a továbbiakban ferencsik jános, székely mihály, fülöp viktor, fülöp zoltán, tóth péter, és lakatos gabriella mondták el olaszországi élményeiket.

/mti/

bb 47. magyar íróküldöttség utazott Lengyelországba

i fe/tm/m/sr

1961. szeptember 25.

a magyar-lengyel kulturális munkaterv alapján magyar íróküldöttség - földes jános, palotai boris, és fülöp jános - 20 napos tanulmányuttra lengyelországba utazott.

/mti/

17.16 17.30

- 30 -

bb 48. kitüntetés

te/m/sr

1961. szeptember 25.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. szilárd károlynak, a matematikai tudományok kandidátusának, a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézete tudományos főmunkatársának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, valamint értékes matematikai tudományos munkássága elismerésül, 60 születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese nyújtotta át. /mti/

bb 49. az országgyűlés elnöke fogadta az egyesült királyság új követét

te/m/sr

1961. szeptember 25.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta ivor thomas montague pink-et nagybritannia és észak-írország egyesült királyság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

bb 50. vasuti gyalogos aluljárót adtak át nyiregyházán

vid/te/m/ki

1961. szeptember 25.

hétfőn adták át rendeltetésének nyiregyházán a guszev lakótelepi vasuti gyalogos aluljárót, amelynek építésére kétfélmilliárd forintot költöttek. /mti/

bb 51. farkas ferenc zeneszerző tanulmányuttra a szovjetunióba utazott

i fe/tm/m/sr

1961. szeptember 25.

farkas ferenc zeneszerző, magyar-szovjet kulturális munkaterv alapján, kéthetes tanulmányuttra hétfőn a szovjetunióba utazott. /mti/

17,25

17,30

2. sz. szel

- 31 -

bb 52. elnökségi ülés a pedagógusok szakszervezetében

t vt/gk vm fm

1961. szeptember 25.

a pedagógusok szakszervezetének elnöksége hétfőn többek között megtárgyalta a felsőoktatási intézmények szakszervezeti bizottságainak az egyetemi reform segítése érdekében végzett munkáját. megállapították, hogy az utóbbi esztendőben általában javult a felsőoktatási intézmények szakszervezeti szerveinek tevékenysége. az agrártudományi egyetem szakszervezeti bizottsága például kiemelkedő munkát végzett a levelező oktatás javításában. javaslatukra kötelező foglalkozásokat vezettek be, ennek eredményeként megszilárdult a tanulmányi fegyelem, emelkedett a tanulmányi színvonal. a veszprémi vegyipari egyetem szakszervezeti bizottsága az oktatók pedagógiai képzettségének állandó fejlesztésével is segíti a reform irányelveinek eredményesebb megvalósítását.

megjelölték az ülésen azokat a legfőbb feladatokat, amelyek az 1961-62-es tanévben a felsőoktatási intézmények szakszervezeti bizottságai előtt állnak. ezek között elsőrendű fontosságú, hogy a szakszervezeti bizottságok továbbra is messzemenően segítsék a párt művelődéspolitikai céljainak elérését, az egyetemi, főiskolai nevelési és oktatási feladatok megoldását, a tananyagcsökkentését és korszerűsítését a diákok nevelő munkáját, az esti és levelező hallgatók tanulását. /mti/

bb 54. a kgst-államok szénipari kutató és tervező intézeteinek tanácskozása

k szf/gk vm vg

1961. szeptember 25.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának szénbányászati állandó bizottsága szeptember 19-től 23-ig bukarestben rendezte meg a tagállamok szénipari tudományos kutató és tervező intézeteinek értekezletét. az értekezleten résztvettek a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság intézeteinek igazgatói.

/folyt. köv./

17.31

- 32 -

/bb 54. a kgst-.....1. folyt./vm

megvizsgálták az együttműködés eddigi eredményeit és kidolgozták az 1962. évi együttműködési tervet. ugyancsak megvizsgálták az 1965-ig terjedő időszakra az együttműködés további kiszélesítésének és elmélyítésének azokat a módjait, amelyek hozzájárulnak a szénipar műszaki-tudományos kérdéseinek tervszerű megoldásához. /mti/

bb 53. öt év alatt megkétszereződött az áruforgalom, terjednek a kulturált kereskedelmi formák pest megyében

t áe/gk vm ki

1961. szeptember 25.

pest megye kereskedelmi hálózatának szakemberei, a belkereskedelmi minisztérium képviselőinek részvételével hétfőn egésznapos értekezletet tartottak cegléden.

az ország legsűrűbben lakott megyéjében jelenleg 2600 kiskereskedelmi és 977 vendéglátó üzlet gondoskodik a lakosság ellátásáról, - 220-al több, mint öt évvel ezelőtt. a kiterjedt üzlethálózat forgalma ebben az időszakban csaknem megkétszereződött, s ma már jóval meghaladja a másfélmilliárd forintot. három év óta elterjedtek a korszerű kereskedelmi formák: ma már a megyében több mint háromezred önkiszolgáló bolt működik és előrehaladt az üzletek szakosítása. öt év alatt mintegy 15 millió forintot fordítottak az üzletek korszerűsítésére. azonban a jelentős fejlődés ellenére sem elegendő még a kereskedelmi hálózat: sűrűsége az országos átlag alatt van. a megyében kialakuló új nagy munkástelepülések - vác, százhalmabatta, a pilisi bányavidék, továbbá a duna-kanyar idegenforgalmának fejlődése különösen sürgetővé teszi az üzlethálózat bővítését. az értekezlet megállapította, hogy ehhez fokozottabb mértékben igénybe kell venni a helyi erőforrásokat és a társadalmi segítséget. megvitatták az áruellátásban helyenként mutakozó nehézségeket, a kulturált kereskedelmi módszerek lehetőségeit és ezekkel kapcsolatban terveket dolgoznak ki. /mti/

17.37

- 33 -

17.30

Lel

17.30

Lel

bb 55. apró antal miniszterelnökhelyettes látogatása a bélyegvilágkiállításon

1 kf/kf vm vg

1961. szeptember 25.

változatlanul nagy érdeklődés kíséri a szombaton megnyílt budapesti bélyeg világkiállítást, amelyet eddig többezren tekintettek meg.

hétfőn apró antal miniszterelnökhelyettes, a kiállítás egyik védnöke, kossa istván közlekedés és postaügyi miniszter társaságában végigjárta a szépművészeti muzeumban és a műcsarnokban kiállított gazdag anyagot és sokat időzött az építők róza ferenc művelődési házában a motívum gyűjteményeknél is. a miniszterelnökhelyettes elismeréssel szólt a szép kiállításról, s a rendezők munkájáról. /mti/

bb 56. az ifjuság a szocializmusért mozgalom megyei eredményeiről és a mezőgazdaság őszi feladatairól tanácskozott az országgyűlési képviselők nógrádi csoportja

vid/fm/ke/ m/fm

1961. szeptember 25.

hétfőn salgótarjánban ülést tartott az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. jakab sándornak, az mszmp nógrádi megyei bizottsága első titkárának elnökletével megvitatták az ifjuság a szocializmusért mozgalom megyei eredményeit. havas péter, a kisz nógrád megyei bizottságának titkára elmondotta, hogy a mozgalomban tizenötezer nógrádi fiatal vesz részt, s többségük teljesíti a követelményeket. kétezernél több fiatal jár különféle szakmai tanfolyamokra.

a vitában czottner sándor nehézipari miniszter a kisz által szervezett szaktanfolyamok üzemi, vállalati támogatásának ellenőrzésére hívta fel a képviselők és az ifjusági vezetők figyelmét. jakab sándor, az országgyűlési képviselőcsoport elnöke elismeréssel szólt arról, hogy április óta megkétszereződött az ifjuság a szocializmusért mozgalomban részvevő nógrádi fiatalok száma.

az ülés második részében kiss józsef, a nógrád megyei tanács mezőgazdasági osztályának megbízott vezetője az időszerű mezőgazdasági munkák helyzetéről tájékoztatta a képviselőcsoportot. a tájékoztató után a képviselőcsoport elismerését fejezte ki a megye mezőgazdasági vezetőinek és dolgozóinak az idei nyári mezőgazdasági munkák sikeres elvégzéséért. /mti/

17.48

- 34 -

bb 58. az eak gazdaságügyi minisztériumának államtitkára budapesten

k sa vm

1961. szeptember 25.

házánkban tartózkodik m. sayen, az eak gazdaságügyi minisztériumának államtitkára. az államtitkár és kíséretét hétfőn fogadta incze jeno külkereskedelmi miniszter és bacsoni jeno, külkereskedelmi miniszterhelyettes s eszmecserét folytattak a két országot érintő gazdasági kérdésekről. /mti/

bb 59. időjárásjelentés

t m vm hk

1961. szeptember 25.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 25-én, hétfőn 18 órakor:

kisebb felhőátvonulások

várható időjárás kedd estig: kisebb felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen esővel, zivatarral. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 20-24 fok között. /mti/

bb 60. fehér lajos nyitotta meg az egyéves debreceni pártiskolát

vid ke vm sr

1961. szeptember 25.

hétfőn nyitották meg a magyar szocialista munkáspárt debrecenben működő egyéves mezőgazdasági pártiskoláját. vig mártonné, az iskola igazgatója üdvözölte a hallgatókat és a tanévnyitón megjelenteket. fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott megnyitó beszédet.

fehér lajos hétfőn délután gódor ferencsel, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága első titkárával hajdu-böszörménybe látogatott, ahol megtekintették a tsz-ek közösen épített baromfitelepét, majd utána a város szövetkezeti elnökeivel és párttitkárával beszélgettek. /mti/

18.20

- 35 -

1961. szeptember 25.

bb 57. ülést tartott az országgyűlési képviselők bács megyei csoportja

vid/sze/m/fm

1961. szeptember 25.

kecskeméten hétfőn ülést tartott az országgyűlési képviselők bács megyei csoportja. megvitatták, a megye oktatási helyzetét, s az iskolareform tézisei alapján kitűzött távlati feladatokat. meghallgatták madarász lászlónak, a megyei tanács vb elnökhelyettesének előadását, amely szerint a megyében több mint 24.000-en tanácskoztak az iskolareform téziseiről. a pedagógusok, szülők javaslatainak figyelembevételével őt, illetve tíz évre szóló oktatási tervet készítettek. 102 iskolában vezették be a rendszeres politechnikai oktatást, több iskolában pedig az öt plusz egyes nevelési rendszert alkalmazzák. helyes kezdeményezések születtek a tanyai iskolák tehermentesítésére. dunapatajon például a tanyai gyerekek eredményes oktatása érdekében kollégiumot létesítettek. így négy tanyai iskolában megszűnt a felsőtagozatu oktatás. kecskeméten és kiskunhalason felsőfoku mezőgazdasági technikumot létesítettek. jövőre pedig baján ugyancsak felsőfoku vízügyi technikum nyílik. a megyében majdnem kizárólag felnőtt tanul az általános és középiskolákban, - jóval többen, mint bármikor.

a vitában többek között felszólalt molnár frigyos, a megyei pártbizottság első titkára, nyers rezső pénzügyminiszter. a képviselők javasolták, hogy a községekben a termelőszövetkezetek hozzanak létre közös idénybölcsődéket, napközi otthonokat, ahol a gyermekek megfelelő felügyelet alatt tanulnak, játszanak, míg a szülők a mezőn dolgoznak.

/mti/

bb 61. megnyitották a bartók béla archivumot

t ms/fe sze vm hk

1961. szeptember 25.

a második magyar zenetudományi konferencia első napján az országház utca 9. szám alatti épületben ünnepélyesen felavatták a magyar tudományos akadémia által a párt-és a kormány támogatásával létrehozott bartók-archivumot. az ünnepélyes megnyitáson jelen volt rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese és a minisztérium több vezető munkatársa, szabó imre, az akadémia főtitkár-helyettese, kodály zoltán akadémikus, bartók béla özvegye és fia, számos akadémikus és a kulturális élet sok más kiválósága, valamint a második magyar zenetudományi konferencia külföldi résztvevői.

/folyt. köv./

18.40

- 36 -

/bb 61. megnyitották.....1.tolyt./vm

a bartók archivumot az akadémia elnöksége nevében erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára adta át rendeltetésének.

- az új intézmény feladata - mondta többek között - bartók hagyatékának feldolgozása, ápolása és a zenetudományi kutatások továbbfejlesztése.

a bartók-archivum igazgatója szabócsi bence kossuth-díjas akadémikus méltatta ezután az új intézmény jelentőségét, majd denijs dille belga professzor, az archivum főmunkatársa és ifjabb bartók béla szólalt fel.

ezután a vendégek nagy érdeklődéssel tekintették meg az archivumot, amely bartók magyarországi hagyatékát mutatja be, a mester világhíres műveinek eredeti kéziratait és partitúráit, zongoráját, fonográffját, népművészeti hangszergyűjteményét, arcképeit és kedves butordarabjait./mti/

bb 62. magyar - kínai baráti est diósgyőrött

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 25.

a diósgyőri bartók béla művelődési otthonban hétfőn magyar-kínai baráti estet rendeztek. harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, borsod megye országgyűlési képviselője beszámolt kínai utjáról. a művészi műsorban felléptek a miskolci nemzeti színház művészei és a miskolci központi zenekar. /mti/

bb 63. cyrus eaton jr.

vm vg

1961. szeptember 25.

az ismert amerikai nagyiparos és közéleti személyiség fia, felesége társaságában - a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívására - hétfőn budapestre érkezett. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke fogadta./mti/

19.45

- 37 -

bb 64. megkezdődtek a budapesti zenei hetek

ms-fe/tm vm sr

1961. szeptember 25.

hétfőn este az erkel színházban rendezett Liszt-Bartók hangversennyel megkezdődött a budapesti zenei hetek eseménysorozata. a hangversenyen jelen voltak biszku béla, kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettesei, dr. Münnich ferenc államminiszter, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ilku pál művelődésügyi miniszter, valamint az mszmp központi bizottságának és a kormányának több tagja, a társadalmi és kulturális élet számos kiválósága. résztvettek az előadáson a második magyar zenetudományi konferencia külföldi vendégei és a nemzetközi Liszt-Bartók zongoraverseny fiatal művészei. a magyar állami hangversenyzenekart ernest ansermet, világhírű svájci karmester vezényelte. a műsoron Bartók: zene husz és ütőhangszerekre és celestára című műve és Liszt: Faust szimfóniája szerepelt. közreműködött Bartha Alfonz, a magyar állami operaház magánéneke és a magyar néphadsereg férfikara/karigazgató Kiss István/. a diszhangverseny közönsége nagy tapsal köszönte meg a művészi élményt./mt1/

- v é g e -

- 38 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. szeptember 26.

bb 1. hibabejelentési könyveket rendszeresítettek a házkezelési igazgatóságok - közzéteszik a bérleti jogviszony magyarázatát

i zs/zs vm, sr

1961. szeptember 26.

a kerületi tanácsokhoz és a házkezelési igazgatóságokhoz gyakran érkeztek panaszok a hibabejelentések késedelmes orvoslása, a házkezelőségek lassu ügyintézése miatt. az illetékesek ezért a közelmúltban több intézkedést tettek a lakásokban előforduló kisebb-nagyobb hibák javításának gyorsítására.

egyik ilyen fontos intézkedés, hogy a házfelügyelőknél ugynevezett hibabejelentő könyveket helyezték el. a könyvekbe a lakók bejegyezhetik a házkezelési igazgatóságot, illetőleg a házkezelőséget terhelő karbantartási igényléseket. a bejelentés így egy napon belül eljut a megfelelő házkezelőséghez, ahol a munka sürgősségét, a rendelkezésre álló anyagi, pénzügyi stb. lehetőségeket figyelembe véve besorolják az igénylést, s gondoskodnak a javítási munka elvégzéséről.

a lakásokban, lakóépületekben egyébként évente körülbelül 650.000 javítást kell a házkezelőségek szakmunkásainak elvégezniök. a nemrégiben elkészült statisztikák szerint a hki ma már csaknem teljes egészében ki tudja elégíteni a lakosság igényeit, s a bejelentett panaszok 95-98 százalékát orvosolja. a kérelmek hetven százalékát általában egy hónapon belül, harminc százalékát pedig három hónapon belül intézik el.

az igazgatóságok munkáját nagyban nehezíti az, hogy a lakóktól nagyon sok olyan igénylés, kérelem érkezik, amelynek teljesítése nem a házkezelőségek feladata. a gyakori viták, nézeteltérések elkerülésére a félreértések tisztázására a szakemberek most összeállították a bérleti jogviszony részletes magyarázatát, helyes értelmezését. ebben pontosan meghatározzák, melyek azok a kötelezettségek, amelyek a bérlőkre hárulnak, s melyek azok a javítások, karbantartási munkák, amelyeket a bérbeadónak kell elvégeztetnie. a bérleti jogviszony magyarázatát a közeli hetekben nyolcvanezer példányban hozzák forgalomba./mt1/